

LITIJSKI PREDILEC

JANUAR 1980 — št. 2

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITJA

LETO XXI.

Izvajanje našega plana srednjeročnega obdobja 1976–1980 za letošnje leto

Delitev celotnega prihodka

V letu 1980 planiramo na ocenjeno poslovno leto 1979 20% višji celotni prihodek, in sicer na račun višjih cen povečanje za 5,8%, na račun višje proizvodnje za 9,6%, donosnejšega asortimenta pa za 4,6%. To pomeni predvsem večja prodaja preje efektivnih sukancev, česane in sintetične preje.

V povprečju za 19,9% bodo porasli tudi materialni stroški z amortizacijo — porabljenega sredstva, od tega sredstva amortizacije za 9%, kar je razumljivo ob vključitvi toliko novih strojev. Temu ustrezno računamo tudi na 22% večji ustvarjeni dohodek.

Iz priloženega tabelaričnega pregleda vidite, da se z rastjo dohodka povečajo nesorazmerno dajatve za skupno in splošno porabo, in sicer za 28%, kar pomeni, da še vedno ne upoštevamo vseh mogočih resolucijskih pisanj, naj bi le-ta poraba rasla počasneje od dohodka. Porast v letu 1979 je ocenjena zelo visoko, kar upamo ustvariti z dosledno izterjavo plačil.

Čistega dohodka naj bi ustvarili 190.060.000 din, kar je za 20% več kot ga cenimo za tekoče leto. Višina čistega dohodka je izredno pomembna za boljšo delitev sredstev za OD, skupno porabo, za razširjeno reprodukcijo in sredstva rezerv. Predvsem bomo namenili dosti več sredstev za poslovni sklad — za 75% več, ker so bila

ta sredstva v preteklem in tekočem letu popolnoma osiromašena zaradi visokih plasmajev širši družbeni skupnosti z ozirom na nizko ustvarjeni več lastnih obratnih sredstev, da bi zmanjšali tekoče drage bančne kredite.

Osebnih dohodke bomo uravnali z rastjo proizvodnje in produktivnosti, torej z rastjo dohodka, tako planiramo povečanje mase za OD v višini 17%. Za sklad skupne porabe namenimo 18.116.000 dinarjev, od tega 6.005.000 din za prehrano delavcev (indeks 128%), 4.956.000 din (117%) za regres za letni dopust in 7.155.000 din za ostale namene iz skupne porabe.

Podrobnejša razdelitev sredstev pa je razvidna iz tabele.

Plan sklada skupne porabe

Sredstva sklada skupne porabe za naslednje leto moramo poravnati iz dohodka ustvarjenega v predhodnem letu. Tako formiramo sredstva SSP iz ocene ustvarjenega dohodka v letu 1979, sredstva za leto 1981 pa iz ustvarjenega dohodka v letu 1980. Tako je pregled sredstev SSP še za leto 1981 upravičen, ker moramo izhajati iz

zahtev zagotovitve potreb vsaj za delavčevo prehrano v ustvarjenem dohodku leta 1980. Vprašanje torej ostane ali bomo z ocenjenim dohodkom za leto 1979 in planiranim za leto 1980 resnično ustvarili toliko sredstev za sklad skupne porabe! Razčlenitev in namembnost po zbirnih postavkah je razvidna iz spodnje tabele.

PLAN PORABE SREDSTEV SSP*

	Ustvar. v letu 1979 1980	Ustvar. v letu 1980 1981
PORABA SREDSTEV		
1. Stroški vzdrževanja rekreac.centrov	1,040.000	1,092.000
2. Investicijska vlaganja	2,200.000	2,250.000
3. Nagrade ob delovnih jubilejih	494.000	645.000
4. Odpravnine	500.000	500.000
5. Zdravstveno varstvo	355.000	400.000
6. Članarine	14.000	14.000
SSP - PORABA SREDSTEV ZA PREHRANO	6,276.000	7,296.000
SSP - PORABA SREDSTEV ZA REG. LETNEGA DOP.	4,236.000	4,956.000
SSP - SVOBODNA MENJAVA DELA		
Poraba sredstev		1,030.000
- dotacija za sklad za posp.kmetijstva	284.178	340.000
- dotacija krajevnim skupnostim	570.000	570.000
- dotacija PTT	110.000	120.000
7. Rekreacija - različna tekmovanja	100.000	100.000
8. Dotacije (obdar.otrok, druge dotac. po sklepu IO)	450.000	498.000
9. Šolnine	5.000	5.000
10. Solidarnostne pomoči	35.000	40.000
11. Ostalo	255.000	260.000
12. Rezervirana sredstva za nepredvideno	429.822	891.000
SKUPAJ	5,877.822	7,338.000

(* SSP = sklad skupne porabe)

V spodnjem pregledu lahko razberete namembnost sredstev za uspešno dokončanje investicijskih del in spremljajočih nalog. Po virih sredstev, ki niso posebej navedena, pa bi lahko ugotovili, da nam za pla-

nirane potrebe zmanjka za 12.542.000 din sredstev. Le-ta sredstva bomo morali pokrivati z dodatnimi investicijskimi krediti, ker smo večje potrebe že tako morali ločiti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

RAZPOREDITEV CELOTNEGA PRIHODKA

	1978	ocena 1979	plan 1980	pl.1980 1979
CELOTNI PRIHODEK	482.825.652	545.636.000	657.196.000	120
Porabljen na sredstva	64.694.018	85.948.000	97.787.000	118
Amortizac. po predpis.minim.stopnjah	26.017.703	38.965.000	46.018.000	109
DOHODEK IN RAZDELITEV DOHODKA	136.567.858	189.296.000	229.920.000	122
OBVEZNOŠTI IZ DOHODKA SKUPAJ	19.945.461	30.921.000	39.860.000	128
ČISTI DOHODEK	116.622.397	158.384.000	190.060.000	120
RAZPOREDITEV ČISTEGA DOHODKA				
Del CD za osebne dohodeke	94.754.007	123.003.000	143.915.000	117
- neto OD realizirani	27.543	50.000	60.000	116
- pripevki	29.959.766	42.577.000	6.005.000	118
Brutto OD	94.655.000	122.911.000	143.805.000	117
Neindividualizirani OD	72.680	42.000	50.000	119
Inovacije	27.543	50.000	60.000	120
Del CD za prehrano delavcev	4.130.705	4.677.000	6.005.000	128
Del CD za regres za letni dopust	2.973.975	4.236.000	4.956.000	117
Del CD za stanovanjsko gradnjo	6.448.552	8.604.000	10.066.000	117
- STP za solid.sklad	1.824.019	2.433.537	2.847.339	117
- STP del za grad.dijaš.domov	317.465	428.042	496.127	117
- STP del za fin.in izgrad.kom.nsp.	921.222	1.229.110	1.438.050	117
- STP za obvez.združev.pri LB	1.040.981	1.388.894	1.624.996	117
Del CD za druge namene skup.porabe	2.344.509	3.128.317	3.659.488	117
Del CD za poslovni sklad	4.900.982	6.272.000	7.155.000	114
Del CD za zboljšanje mat.osnovne dela	*	7.172.000	12.527.000	175
Del CD za rezervni sklad	3.414.196	4.420.000	5.436.000	123

(Nadaljevanje s 1. strani)

PLAN INVESTICIJ V LETU 80

I. Izvajanje investicijskega programa sprejetega na DS 18. 10.1977:

- Podražitve, ki so nastale med izvajanjem elektroinstalacijskih del za novo predilnico OE in v predpredilnici sintetične	220.000
- Zamenjava klimatskih naprav v obstoječih objektih predpredilnice sintetične I in II in sukalnici	5.000.000
- Plačilo montaže strojne opreme dobavljene v letu 1978 in 1979	1.000.000
- Brezvretenški predilni stroji OE Krušik za bombaž in sintetično	18.611.000
- Plačilo kurzne razlike za stroje Krušik po aneksu k osnovni pogodbi	770.000
	25.601.000

II. Izvajanje nedokončenih investicijskih programov sprejetih na DS 28.12.1978: in sprejetih v letu 1979:

- Skupno vlaganje za izgradnjo nove kanalizacije in nove vratarnice	2.221.000
- Laboratorijska oprema, (dinamometer, torsionometer, vage)	1.100.000
Skupaj:	3.321.000

III. Predlagane investicije letu 1980:

- 2 kom efekt sukalnih strojev	8.500.000
- Streha za cevke P IV	550.000
- 1 kom industrijski sesalec	27.000
- zamenjava istrošenih transportnih sredstev (viličar, ročna hidr.dvigala)	550.000
- Zamenjava istrošene opreme za obrat družbene prehrane in za hladne napitke v proizvodnih oddelkih	170.000
- Mehanizacija pisarniške opreme ter poslovni in obratni inventar	350.000
- Zamenjava istrošenih elektromotorjev	100.000
- Zamenjava istrošenih kompresorjev	70.000
- Izdelava projektov za adaptacijo zdravstvenega doma v upravno poslopje in raznih manjših projektov in idejnih študij	1.000.000
- Manjši stroji in delovne priprave (brusilni stroji, vrtnali stroji in slinčno)	90.000
- Zamenjava istrošenih elektroinstalacijskih elementov (kablo, stikala, stikalne plošče)	400.000
- Ureditev parkirnega prostora nad obratom družb.prehrane in ograj	1.000.000
- Za event. podražitve pri izgradnji kanalizacije in proboja pod železniško progo	600.000
SKUPAJ	13.407.000

IV. Nakup zdravstvenega doma

SKUPAJ	7.000.000
	49.329.000

Investicijsko vzdrževanje

Za nabavo rezervnih delov in ureditev posameznih oddelkov po investicijskih delih, moramo zagotoviti za vzdrževanje

in razdelitve celotnega prihodka 8,000.000 din investicijskih sredstev.

Primerjalni kazalci dela delavcev in poslovanja DO

Z njimi želimo periodično ali ob zaključku leta primerjati ustvarjene rezultate poslovanja s planiranimi, zato da bi usmerili pravočano vsa naša

prizadevanja v smotrnejše gospodarjenje z delom, sredstvi in dohodkom. Prikazujemo le 17 obveznih kazalcev od skupno 35 evidentiranih.

KAZALCI POSLOVNEGA USPEHA

	1978	plan 1979	1979	plan 1980
1. Dohodek na delavca (v din) - dohod.produkt.	122.045	173.826	122	211.518
2. Dohodek na prosti uporabi. posl.sred. (1 dec) - rentabilnost	42,8	46,2	112	51,7
3. ČD na delavca (v din)	104.220	145.440	120	174.848
4. Udeležba interne akumulac. v dohodku (v % z 1 dec)	2,5	6,1	128	7,8
5. Udeležba int.akumul. v ČD (v % z 1 dec)	2,9	7,3	129	9,4
6. Interna akumulac.nasproti uporabljenim poslovnim sredstvom (v % z 1 dec)	1,1	2,8	143	4,0
7. OD in sredstva SP na delavca-mesečno (v din)	10.117	11.233	118	13.194
8. Čisti OD na delavca mesečno (v din)	4.825	6.431	117	7.505
9. Del izplačanega OD za zadovoljevanje skupn. in splošnih družb. potreb na delavca mes. (v din)	2.231	2.982	118	3.528
10. Izločenje iz dohodka na delavca (v din)	57.904	77.172	117	90.062
11. Akumulacija in amortizacija nasproti uporabljenim sredstvom (v %)	9,2	10,4	113	11,7
12. % uporabljena poslovna sr. na delavca (v din)	285.175	376.492	109	409.384
13. Celotni prihodek nasproti porabljenim sredstvom (v din) - ekonomičnost	139,4	153,1	101	153,8
14. Celotni prihodek nasproti uporabi. obrat.sred. (kof.obračanja z 2 dec)	2,28	2,11	114	2,4
15. Izguba na delavca (v din)	-	-	-	-
16. Doseženi dohodek v primerjavi s planiranim (v % z 1 dec)	88,8	-	-	-
17. Doseženi OD v primerjavi s planiranim (v % z 1 dec)	101,8	-	-	-

Če bi primerjali oceno leta 1979 z letom 1978, bi ugotovili, da je rentabilnost v porastu za 8%, ekonomičnost za 10%, dohodkovna produktivnost pa celo za 42%. Tudi s planom za leto 1980 predvidevamo povečanje renatabilnosti na oceno leta 1979 za 12%, 1% ekonomičnost in dohodkovna pro-

duktivnost za 22%. Temu sorazmerno je v porastu tudi čisti dohodek na delavca. Pomembno je, da računamo tudi na močno povečano udeležbo interne akumulacije v dohodku že v letu 1979 in še v letu 1980. Ta trend bi se tudi v novem srednjeročnem razvojnem planu moral stopnjavati.

Litijski predilec – dvakrat mesečno

Še vedno je mesec januar, pa je že pred vami druga številka našega glasila. Napoved o štirinajstdnevniku se je uresničila. Vsak mesec bosta izšli po dve številki, razen meseca julija ko bo, zaradi dopustov, izšla le ena, dvojna številka, in še ta konec meseca. Koledar tiskanja glasila je že sestavljen za celo leto.

Kaj pa vi? Boste bolj sodelovali? Kolikokrat smo vas že prosili, da bi vzpo-

stavili boljše stike? Če vam kaj leži na srcu, če bi radi kaj povedali, se oglasite osebno ali pa po telefonu (int. št. 76). Na voljo so tudi skrinjice za naše glasilo. Porušimo že enkrat ta zid molka! Litijski predilec je sedaj štirinajstdnevnik. Priskočite na pomoč, da bo poln svežih novic!

OBVEŠČAJTE, DA BOSTE OBVEŠČENI!

M.M.

Klimatske naprave

V planu investicijskih za to leto je predvidena tudi dopolnitev in obnova klimatskih naprav. Kot vemo, so sedanje preslabe, pri nabavi novih, pa se srečujemo z večjimi težavami, ker jih moramo uvoziti. Domači proizvajalci takih naprav ne izdelujejo. Ali bo mogoče v letošnjem letu to urediti? Kakšne so možnosti za to? O tem smo povprašali direktorja sektorja vzdrževanja, Darka Primožiča. Povedal je:

Oddelki v katerih je potrebno preurediti — ojačati klimatske naprave so sukalnica in previjalnica, predpredilnica sintetične I, in II, predilnica bombaža I, efektna sukalnica, obe mali predilnici 3 in 4, kjer so Cowamat prstanski predilni stroji. V bodočem oddelku brezvretenških strojev — OE — smo klimatsko napravo dokončali in je poskusno že obratovala.

Ker so oddelki — predilnica I, sukalnica, vsak sebi, so zato primerne le manjše viseče klimatske naprave in centralne vzdane klimatske naprave ne pridejo v poštev. Takih visečih klimatskih naprav pa v Jugoslaviji še ne izdelujejo. V podjetju IMP Maribor so se, na naš predlog odločili, da bodo pričeli izdelovati take naprave, in se o tem dogovarjajo s firmo Kiefer iz Stuttgarta.

Potrebujemo deset visečih klimatskih naprav, za eno pa moramo zagotoviti 30 000 DM za dele, ki jih v IMP Maribor sprva še ne bodo izdelovali. Priskrbiti si moramo devize in

uvozno dovoljenje, ker spada uvoz teh delov pod režim DK (devizni kontingent), za to pa potrebujemo soglasje od vseh proizvajalcev klimatskih na-

prav iz Jugoslavije. Ta postopek je zapleten in dolgotrajen in zato ne moremo z gotovostjo predvideti, kdaj bo to uresničeno.

V predilnici bombaža I. je potrebno klimatsko napravo ojačati. Zamenjali bomo ventilator z močnejšim, in razvodne zračne cevi z večjimi. Načrte za to pripravljajo v IMP Ljubljana. Ta dela do letošnjega poletja ne bo mogoče opraviti, ker je dobavni rok za ventilatorje osem mesecev, montaža je pa možna le v zimskem času, ko so klimatske naprave lahko tudi izključene. Predvidevamo, da bomo to montirali v naslednji zimski sezoni (80/81), za letošnje poletje pa bomo ojačali odvod vročega zraka iz oddelka, kar bo vsaj delno pripomoglo k ugodnejši temperaturi.

M.M.

Stabilizacijska prizadevanja

Za nami je pretežni del delegatske aktivnosti za sprejemanje planskih dokumentov in vseh gospodarskih načrtov za letošnje leto, tako za delovno organizacijo, kot za širšo družbenopolitično skupnost.

V uvodniku decembrske številke našega časopisa smo zapisali, da je leto 1980 — leto stabilizacije za našo delovno organizacijo in navedli tudi razloge za takšna predvidevanja. Ob sprejemanju zveznih in republiških resolucijskih dokumentov pa je bilo ob vseh prilikah poudarjeno, kako pomembno je to leto za stabilizacijo vsega našega gospodarstva. To so kasneje potrdili tudi sprejeti resolucijski dokumenti najvišjih organov. Jasne usmeritve pa je dovolj zgodaj sprejela tudi občinska konferenca Zveze komunistov.

Ob osnutku planskih dokumentov samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1980 je sprejel načelno stališče za delegacije tudi delavski svet naše delovne organizacije, skupaj z vodji posameznih delegacij, upošteva lastne gospodarske zmogljivosti letošnjega leta in družbene potrebe. Smatral je, da prispevne stopnje, niti iz dohodka delovne organizacije niti iz osebnih dohodkov delavcev, ne morejo biti v letu 1980 višje kot so bile v letu 1979. Takšno stališče so sprejele tudi naše delegacije za posamezne samoupravne interesne skupnosti v občini. Ker so tudi delegacije nekaterih drugih večjih delovnih organizacij v občini zastopale enaka stališča, so bile pripombe upoštevane in prispevne stopnje v večini primerov od prvotnih predlogov znižane na raven leta 1979, čeprav pri temeljnih samoupravnih interesnih skupnostih linearno, na predlog izvršnega sveta v zadnjem trenutku. Tako se delavci niso ponovno odločali

o tem, kako naj se programi posameznih interesnih skupnosti krčijo.

Na splošno lahko ugotovljamo, da so se samoupravne interesne skupnosti priprave letnih programov ponovno prepozno lotile in je zato zmanjkvalo časa za temeljitejšo vsklajevanje interesov uporabnikov in izvajalcev. Na to ne smemo pozabiti ob letu.

Delegacije so se letos aktivno in uspešno vključile v dogovarjanje in stabilizacijska prizadevanja gospodarstva ter porabo dogovorile v okviru zmogljivosti združenega dela in občanov.

Mislimo, da bi se morale v enaka prizadevanja vključiti

tudi delegacije in delegati, ki zastopajo naše interese v organih republiških interesnih in družbenopolitičnih skupnosti. Posebno v nekaterih republiških interesnih skupnostih se združuje veliko sredstev nad sprejetimi programi, ki nato mrtva ležijo pri Narodni banki, odtujena delavcem in združenemu delu, ki jih ustvarja. Pogosto pa se ta sredstva porabijo tudi izven prvotno dogovorjenih programov. Pričakujemo, da bodo najvišji organi občinske skupščine in interesnih skupnosti v stabilizacijskih prizadevanjih sprejeli enaka stališča za delegate, ki nas zastopajo v republiških organih in se zavzeli za stabilizacijsko obnašanje na vseh ravneh in tudi za pravočasno vračanje presežkov sredstev nad dogovorjenimi programi tistemu, ki jih ustvarja in združuje.

-M. K.

Osmi natečaj za pridobitev kreditov

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Litija razpisuje VIII. natečaj za pridobitev kreditov za gradnjo ali nakup stanovanj. Razpis teče od 1. 1. 1980 do 15. 2. 1980.

Razpoložljiva sredstva v letu 1980:

1. posojila temeljnim in drugim organizacijam združenega dela za nakup družbeno najemnih stanovanj,

5.300.000,00 dinarjev

2. posojila delavcem za graditev individualnih stanovanjskih hiš,

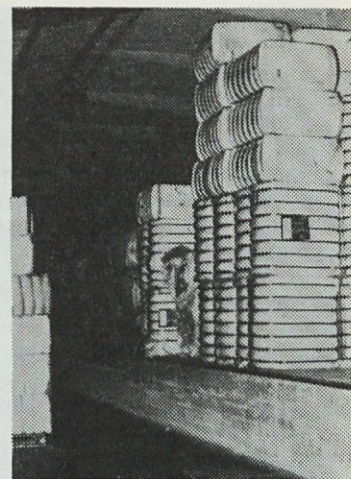
2.300.000,00 dinarjev

Razpisni pogoji:

1. Posojila za nakup družbeno najemnih stanovanj za delavce, ki nimajo stanovanj ali imajo premajhno ali neprierno stanovanje, lahko najamejo temeljne in druge organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije, družbenopolitične skupnosti, društva in državni organi, ki združujejo sredstva za stanovanjsko graditev po 13. členu Zakona in samoupravnega sporazuma pri Stanovanjski — komunalni banki Ljubljana (na račun občine Litija).

Na natečaj za pridobitev posojila za nakup družbeno najemnih stanovanj morajo organizacije priložiti:

— izjavo o izločanju sredstev za stanovanjsko graditev,

Rampa skladišča je na posameznih mestih neprevozna. Čeprav so bale varno skladiščene, so transportni delavci zlagalno višino le znižali.

izjavo o združevanju sredstev po 13. členu Zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj in samoupravni sporazum o vezavi sredstev pri Stanovanjski — komunalni banki Ljubljana (obrazec 1),

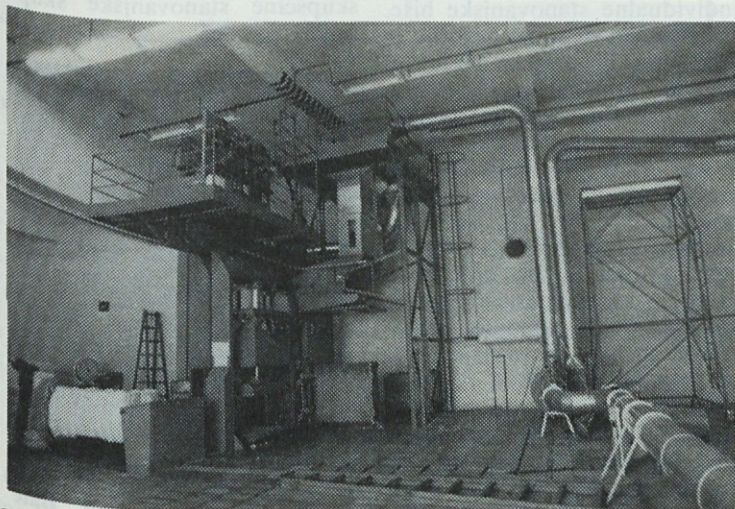
— izjavo, koliko družbeno najemnih stanovanj želi s posojilom kupiti,

— izračun povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v organizaciji za leto 1979 (obrazec 2)

— sklep s katerim pristojni organ samoupravljanja organizacije dovoljuje najem posojila za nakup družbeno najemnih stanovanj (z opisom stanovanj), zagotavlja sredstva za plačilo lastne udeležbe in sredstva za odplačevanje posojila,

— rezervacijo o nakupu najemnih stanovanj pri stanovanjski skupnosti, z navedbo števila stanovanj, ki jih kupujejo, ceno za posamezno stanovanje, neto stanovanjsko površino in skupno predračunsko vrednost za kupljena stanovanja. Rezervacija mora obvezno vsebovati dokončni rok za sklenitev kupoprodajne pogodbe, najkasneje pa v roku 30 dni po prejemu sklepa Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Litija o odobritvi posojila,

— izjavo pristojnega organa samoupravljanja o najemu (Nadaljevanje na 4. strani)

Stabilizacijski ukrepi v letu 1980 bodo učinkoviti, če bo v oddelkih več reda, čistoče in urednosti. Na fotografiji: Mešalnica po neurju v letu 1979.

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev ter konferenca in OO sindikata vas vljudno vabita na

tradicionalni ples predilcev

ki bo v soboto 9. II. 1980 v dvorani na Stavbah, ob 20. uri. Igral bo ansambel Francija Lipičnika s pevko Jožico Gabriel. Za jedačo in pijačo bo tudi poskrbljeno. Vstopnina 50.00 din.

(Nadaljevanje s 3. strani)
instrumentov za zagotavljanje plačil med uporabniki družbenih sredstev (Ur. l. SFRJ, št. 60/75),

Pri nakupu stanovanj mora organizacija iz gospodarstva, ki sodeluje na natečaju, prispevati lastno udeležbo. Višina lastne udeležbe se računa v odstotku na kupoprodajno vrednost stanovanj po naslednjem ključu:

Znesek povprečnega mesečnega dohodka na zaposlenega v organizaciji v primerjavi s povprečnim osebnim dohodkom v SRS v letu pred odobritvijo posojila	Lastna udeležba najmanj	Posojilo največ do
- organizacija na področju šolstva, zdravstva, otroškega varstva, socialnega skrbstva, kulture in družbenih dejavnosti		80 %
- do 80 %	20 %	75 %
- od 80 % do 100 %	35 %	65 %
- od 100 % do 120 %	45 %	55 %
- nad 120 %	50 %	50 %

Za lastno udeležbo se šteje tudi posojilo, ki ga dobi organizacija pri poslovnih banki na podlagi vezave sredstev, s katerimi samostojno razpolaga.

Odplačilna doba za posojilo bo določena po kreditni sposobnosti org., ki bo pridobila posojilo, vendar ne more biti daljša kot 20 let.

Obrestna mera za posojilo je 5 % letno. Po preteku 10 let od začetka odplačevanja posojila se obrestna mera za neodplačani del posojila poveča na 7 % letno. Posojilo vrača organizacija v polletnih anuitetah.

Organizacija začne vračati posojilo takoj po porabi. Posojilo pa mora biti porabljeno v skladu z razpoložljivimi sredstvi do roka, ki bo določen s sklepom o odobritvi posojila oz. najkasneje do 31. 12. 1980.

2. Posojilo za dograditev individualne stanovanjske hiše dobi delavec, ki združuje delo pri organizaciji, ki združuje svoja sredstva pri Stanovanjsko-komunalni banki Ljubljana po določbah samoupravnega sporazuma (na račun 022 občine Litija), ki nima lastnega stanovanja in gradi stanovanjsko hišo s standardno velikostjo in da se še ni vselil v stanovanjsko hišo. Stanovanjska hiša, za katero prosi za posojilo mora biti dograjena in sposobna za vselitev najkasneje do 30. 6. 1981. Prednost imajo delavci, ki gradijo individualno stanovanjsko hišo v usmerjeni stanovanjski graditvi.

K vlogi na natečaj (obrazec 5) za najem posojila za gradnjo

— srednjeročni plan o reševanju stanovanj zaposlenih delavcev (za tiste, ki še niso dostavili plana stanovanjski skupnosti).

individualne stanovanjske hiše mora delavec predložiti:

— izjavo organizacije, pri kateri združuje svoje delo, da združuje organizacija sredstva za kreditiranje stanovanjske graditve pri Stanovanjsko-komunalni banki Ljubljana (na račun 022 občine Litija) in soglasje organa samoupravljanja, da delavec lahko najame posojilo iz združenih sredstev (obrazec 4),

— izjavo organizacije o stanovanjskih razmerah delavca, potrdilo o njegovem povprečnem mesečnem dohodku v zadnjem tromesečju in njegovih dolgoročnih in kratkoročnih obveznostih iz osebnih dohodkov (za navedbo stanja posojil — obrazec 4) in enako potrdilo organizacije, pri kateri je zaposlen proslilčev zakonec (obrazec 6),

— izjavo delavca o članih njegove družine in izjavo koliko članov družine bo vseljeno v novozgrajeno stanovanjsko hišo (obrazec 5),

— fotokopijo varčevalne pogodbe, če delavec ali člani njegove družine namensko varčujejo v banki in še niso dobili stanovanjskega posojila,

— fotokopijo ali overovljeni prepis gradbenega dovoljenja za gradnjo individualne stanovanjske hiše, zemljiškoknjižni izpisek ali potrdilo organizacije za urejanje zemljišč o neurejenosti zemljišča,

— predračun stroškov in vire sredstev za gradnjo individualne stanovanjske hiše ter opis še nedovršenih del (obrazec 5).

Pri gradnji mora delavec sodelovati z lastno udeležbo v odstotku od zneska odobrenega posojila. Delavec, ki izpolnjuje pogoje razpisa, lahko dobi znesek posojila po naslednji lestvici:

Povprečni osebni dohodek na člana družine v primerjavi s povprečnim osebnim dohodkom v SRS v letu pred odobritvijo posojila	Lastna udeležba v % od zneska odobrenega posojila	Posojilo v odstotku od cene standardnega dvosobnega stanovanja - največ do
do 80 %	20 %	30 %
od 80 % do 100 %	25 %	25 %
nad 100 %	30 %	20 %

Delavec lahko nudi tudi višji odstotek lastne udeležbe, kot je zahtevan v natečajnih pogojih.

Namensko privarčevana sredstva v banki in posojilo na namensko privarčevana sredstva, ki jih je ali jih bo delavec vložil v gradnjo stanovanjske hiše, štejejo za lastno udeležbo.

Organizacija lahko da delavcu, ki sodeluje na natečaju posojilo za gradnjo individualne stanovanjske hiše, vendar se to posojilo ne šteje v lastno udeležbo. Posojilo da organizacija iz sredstev za stanovanjsko graditve, s katerimi samostojno razpolaga.

Na natečaju lahko sodelujejo samo delavci, ki so zgradili stanovanjsko hišo najmanj do zaključene IV. gradbene faze (vgrajenim stavbnim pohištvo in z vsemi grobimi inštalacijami).

Prednost na natečaju imajo delavci z nižjimi mesečnimi povprečnimi dohodki na člana družine in delavci, ki imajo stanovanjsko hišo zgrajeno do višje faze.

Pri določanju vrstnega reda za posojilo bo upoštevana gradbena faza individualne stanovanjske hiše, za katero je zaproseno posojilo.

Za odobritev posojila bo stanovanjska skupnost upoštevala tudi število članov družine, ki se bo vselila v novozgrajeno hišo, ter njeno stanovanjsko površino.

Delavec lahko dobi po natečaju samo enkrat posojilo iz združenih sredstev za gradnjo individualne stanovanjske hiše.

Obrestna mera za posojilo je 5 % letno. Po preteku 10 let od začetka odplačevanja posojila se obrestna mera za neodplačani del posojila poveča na 7 % letno. Posojilojemalec začne vračati posojilo takoj po porabi, posojilo pa mora biti porabljeno najkasneje do 31. 12. 1980. oz. do roka, ki bo določen s sklepom o dodelitvi posojila. Delavec vrača posojilo v mesečnih obrokih, ki znašajo šestino polletne anuitete.

Odplačilno dobo za posojilo bo določila stanovanjska skupnost. Pri tem bo upoštevala tudi posojilo, ki ga je ali ga bo dobil delavec na podlagi namenskega stanovanjskega varčevanja v banki in posojilo, ki ga je ali bo dobil v svoji organizaciji

združenega dela, vendar odplačilna doba v nobenem primeru ne more biti daljša od 15 let.

Natečaj za posojilo delavcem za gradnjo individualne stanovanjske hiše traja do 15. 2. 1980. Ponudbe na natečaj dospele po tem datumu ne bodo upoštewane.

Vloge za priglasitev na natečaj sprejema Stanovanjska komunalna banka Ljubljana, Šubičeva ul. 2/II. nadstropje, soba št. 215, kjer lahko udeleženci natečaja dobijo podrobnejša pojasnila v zvezi z natečajem in vse potrebne obrazce za prijavo na natečaj.

Vloge za posojila po natečaju bo pregledala Stanovanjsko — komunalna banka in pripravila predlog za odobritev ali zavrnitev vlog za posojila iz združenih sredstev.

Končni sklep o odobritvi ali zavrnitvi vlog za najem posojila bo sprejel in potrdil zbor uporabnikov skupščine stanovanjske skupnosti občine Litija.

Sklepe o odobritvi oz. zavrnitvi posojila bo sporočila vsem udeležencem Stanovanjsko-komunalna banka Ljubljana. Udeleženci, ki bodo uspeli na natečaju, bodo sklopili posojilne pogodbe s Stanovanjsko-komunalno banko Ljubljana, ki bo zahtevala od posojilojemalcev zavarovanje za posojilo in kontrolirala namensko porabo.

Če do roka, določenega s sklepom o odobritvi posojila posojilo ne bo porabljeno, se lahko podaljša poraba posojila po sklepu Izvršilnega odbora skupščine stanovanjske skupnosti.

V. G.

V bližnji prihodnosti bomo imeli več skladišnega prostora za skladiščenje surovin. Bale skladiščimo le do predpisane višine. Fotografija iz nedavne preteklosti.

Prednostna lista za stanovanja

Odbor za stanovanjska vprašanja objavlja prednostno listo:

Prosilci za sobo ali garsoniero:

1. Emsuda Krupič	221
2. Nada Antonič	218
3. Marica Malič	205
4. Ljudmila Razpotnik	198
5. Zvonka Pivec	193
6. Emil Pajtlar	193
7. Marjan Klemenčič	190
8. Mediha Mustafič	186
9. Drina Trninič	181
10. Alojz Lokar	171
11. Dobrenka Todorovič	155
12. Mileva Tomaš	129
13. Magda Šraj	125

Prosilci za dvosobno stanovanje:

1. Milan Slapničar	286
2. Ljubica Popovič	274
3. Adem Hasani	258
4. Olga Antonič	246
5. Renata Kralj	240
6. Jožefa Zukič	240
7. Brane Poljšak	239
8. Iva Šinkovec	231
9. Ani Kralj	215
10. Lidija Skubic	205
11. Zofija Jurca	189
12. Frančiška Jevnišek	185
13. Jelena Đorđević	185
14. Ivanka Železnik	183
15. Ivanka Lovše	153

ODDAJA STANOVANJ

Odbor za stanovanjska vprašanja je 28. decembra 1979 objavil prednostno listo ločeno za dvosobno stanovanje, enosobno stanovanje ter garsojere in sobo, po kateri bo odbor za stanovanjska vprašanja oddajal vsa prosta stanovanja do 30. 6. 1980.

Za oddajo smo imeli na razpolago 3 stanovanjske enote, od tega dve sobi in eno dvosobno stanovanje.

Dvosobno stanovanje na Ponoviški cesti 9, ki ga je izpraznila tov. Boštjančič, v izmeri 51 kv. m, je odbor za stanovanjska vprašanja oddal Ljubici Popovič s štiričlansko družino.

Sobo, ki jo je izpraznila tov. Ljubica Popovič, na Ponoviški cesti 9, v izmeri 15,90 kv. m, je odbor za stanovanjska vprašanja oddal Nadi Antonič.

Sobo, na Trgu na Stavbah 11, v izmeri 15,20 kv. m, je odbor oddal Emsudi Krupič.

Proti tem sklepom imajo delavci pravico vložiti zahtevek za varstvo pravic na DS delovne organizacije najkasneje do vključno 9. 2. 1980. Zahtevke za varstvo pravic vložite lahko v kadrovske splošnem sektorju pri tov. Vlasti Grom.

V. G.

Prosilci za enosobno stanovanje:

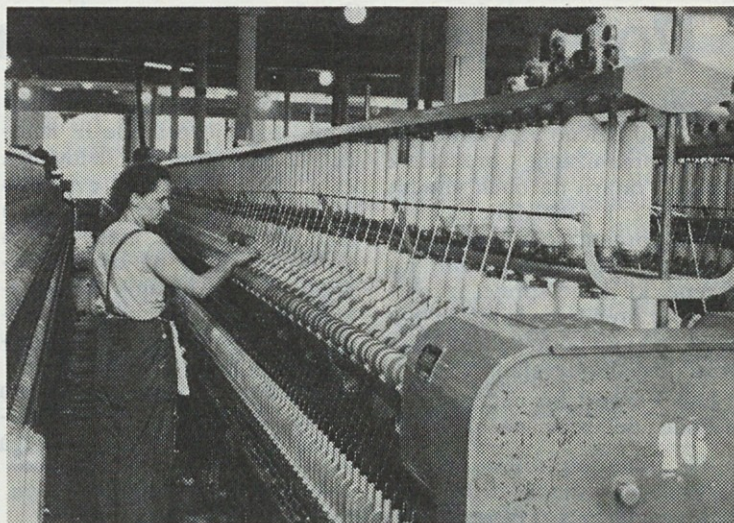
1. Marija Blaj	331
2. Leopold Freljih	273
3. Veno Pajer	250
4. Milica Kubot	245
5. Marija Kurnik	244
6. Drago Kovič	239
7. Ana Matez	232
8. Jožefa Tomše	230
9. Stana Senič	230
10. Slavica Simič	226
11. Anica Janežič	212

12. Cvetka Končina	211
13. Peter Majcen	202
14. Slavica Bukvič	197
15. Zorica Oliverovič	189
16. Anka Baldieva	183
17. Marija Kajč	180
18. Ani Kunst	180
19. Antonija Pintar	175
20. Džidža Bošnjakovič	172
21. Povšič Alojzija	165
22. Joža Ilar	161
23. Zdenka Rožman	148
24. Nada Jurič	126

Obrazložitev:

Po tej prednostni listi bomo oddajali vsa stanovanja, ki bodo na razpolago od 1. 1. 1980 do

30. 6. 1980, potem pa se bo prednostna lista za čas od 30. 6. 1980 do 31. 12. 1980 še enkrat sestavila.

Osvetlitev delovnih mest smo v zadnjih desetih mesecih povečali iz 80 luxov na 800 luxov. Na fotografiji: Delo predice ob osvetljenosti 80 luxov.

POŠKODBE

V MESECU DECEMBRU 1979

1. Na poti na delo je Ana Pintar, previjalka, stopila v kotanjo na makadamski cesti in si poškodovala gleženj desne noge.

2. Pri transportu praznih lesenih zabojev v sukalnico, je Franc Hribar, embalirni in transportni delavec v sukalnici, z ročnim viličarjem zapeljal na kos lesa, ki je ležal na podu, zaradi tega mu je zablokiralo kolo ročnega vozička, vsled česa je padel preko zaboja in si poškodoval palec leve roke.

3. Pri struženju železnih zobnikov je Francu Žnidarju, kovinostrugarju zletel v

oko dorbec železa in mu ga poškodoval.

4. Marija Velič, predica je posluževala prstančne predilne stroje v oddelku predilnice bombaža. Ko je hotela priti iz ene strani stroja na drugo, je z nogo zadela ob letev, ki je nameščena ob elektromotorju in je padla ter si poškodovala koleno desne noge.

5. Gabrijel Brezovar, transportni delavec je z ročnim vozičkom peljal zaboje iz sukalnice efektnih sukancev proti skladišču. Na manjši vzpetini, na transportni poti si je nategnil mišico na levi nogi.

Namiznoteniški turnir

Čeprav smo že stopili v novo leto in se že posvečamo novim planom, se lahko še spomnimo dogodka ob koncu preteklega leta. To je bil občinski praznik ob katerem je bil organiziran vsakoletni pohod na Tisje in tudi namiznoteniški turnir. Naša OZD se je udeležila pohoda na Tisje in tudi namiznoteniškega turnirja. Na pohodu je bila ena ekipa mladincev, medtem ko je bila udeležba na namiznoteniškem turnirju številnejša. Dopoldan so se pomerile ekipe OŠ Šmartna in Dol. V programu je bil planiran še nastop posameznih ekip OO ZSMS v okviru občine. Žal se je tu udeležila le ekipa OO ZSMS Predilnice Litija in zato tekmovanja ni bilo.

Najštevilnejša udeležba je bila pri sindikalnem prvenstvu med organizacijami združene-ga dela. Prijavili so se: Gradmeta, IUV—obratŠmartno, Trgovsko podjetje in Predilnica Litija. Naša ekipa (Stopar, Pajer Veno) je v tej kategoriji

osvojila prvo mesto. Čestitam o!

Na koncu so se pomerili še člani posamezno in pa mlajši veterani. Med prvimi je zopet slavil naš posameznik (F. Stopar), pri drugih pa Kobal (Dole). Kljub, lahko bi se dejalo, slabi udeležbi in ne preveč dobri organizaciji, saj ni bilo dovolj mladinskih ekip, samo dve osnovni šoli, niti dovolj starejših veteranov, je samo tekmovanje le uspelo, vendar mislim, da je potrebno apelirati predvsem na same organizatorje, saj bi se verjetno lahko bolj potrudili in vsaj pravočasno pripravili nagrade.

Upamo, da bo z nastopom novega leta resnično tudi ta veja rekreacije bolj zaživela in da ne bo vse ostalo le pri dobrih željah in obljubah.

Na koncu še enkrat čestitamo našim udeležencem ob njihovem uspehu!

F. G.

Podjetje Varnost v naši tovarni

Podjetje Varnost je prevzelo 1. 1. 1980 fizično varovanje delovne organizacije predilnica Litija. Vratarji na obeh vhodih bodo, od 1. 1. 1980 dalje, delavci delovne organizacije Varnost.

Zaradi tega opozarjamo na ukrepe, ki jih je sprejel izvršilni odbor predilnice Litija že leta 1974, in ki jih bodo delavci Varnosti dosledno izvajali.

DO Varnost bo nadzorovala prihode delavcev na delo in

z dela, predčasne izhode in prihode, nadalje prihode in izhode izven rednega delovnega časa. Vodili bodo evidenco zamudnikov in predčasnih izhodov. Izhodi med delom so dovoljeni le na osnovi dovolilnice. Varnostnik bo kontroliral pravilnost vpisa in podpisa na dovolilnici kot tudi točen čas odhoda in prihoda.

Posebno opozarjamo na ukrep, da morajo imeti vsi delavci, ki delajo izven rednega

delovnega časa, poseben nalog, ali pa mora direktor sektorja dostaviti seznam oseb, ki bodo delale izven rednega delovnega časa. Varnostnik bo vodil točno evidenco o prihodu na delo teh delavcev. Vhod v delovno organizacijo in izhod iz nje je le glavni vhod.

Vhod II (pri gasilskem domu) je namenjen le za dohod do skladišča oziroma za dovoz surovin iz skladišča v proizvodnjo.

dolžni odstraniti delavca, ki pri svojem delu ne upošteva navedbe varstva pri delu in požarno varnostnih predpisov.

8. Nesreče pri delu ali na poti na delo in z dela

Če se delavec poškoduje na delu, je njegov predpostavljeno dolžan takoj javiti poškodbo na delu na predpisanem obrazcu. Tudi delavec je dolžan poškodbo javiti. Vsako poškodbo na poti na delo in z dela mora delavec javiti najkasneje v 24 urah. Kasnejše prijave se ne bodo obravnavale. Če delavec ne more sam prijaviti poškodbo, naj to sporoči njegov sorodnik ali kaka druga oseba.

9. Tatvine

Oddelkovodja, mojstri in vsi drugi delavci, so dolžni prijaviti vsako tatvino, ki se pripeti v podjetju ne glede na to, ali je v škodo podjetja ali v škodo delavca. Dolžni so tudi prijaviti škodo na strojih, zgradbah, surovinah itd., ki so jo delavci povzročili namerno ali iz malomarnosti, ali če je škoda nastala iz nugotovljenih vzrokov.

10. Bolniški stalež ali drugi izostanki

Delavec, ki je v bolniškem staležu mora o tem predložiti zdravstveno izkaznico pri varnostniku — vratarju zaradi vpisa bolniškega staleža. Če ne more osebno predložiti zdravstvene izkaznice, mora pismeno ali telefonsko obvestiti v 24 urah kadrovske splošni sektor.

11. Kuhanje kave

Kuhanje kave je dovoljeno samo v času polurnega odmora in v zato določenih prostorih.

12. Delo ob sobotah

S sprejetjem delovnega koledarja za leto 1980 je določen delovni čas vseh delavcev. Za neproizvodne sektorje pa je v koledarju določeno, da se dela vsako prvo soboto v mesecu po 8 ur. Izjeme so le dežurne službe.

Kršitve navedenih dolžnosti predstavljajo kršitve delovne dolžnosti. Opozarjamo na 122. člen pravilnika o delovnih razmerjih da se disciplinski postopek lahko začne na zahtevo delavskega sveta, individualnega poslovodnega organa, direktorjev sektorjev, organa samoupravne delavske kontrole, družbenega pravobranilca samoupravljanja, izvršilnega odbora osnovne organizacije sindikata in pristojnega organa družbenopolitične skupnosti. Vsak delavec ima pravico dati pobudo za uvedbo disciplinskega postopka.

Glavni direktor
Jože Mirtič

Ukrepi za izboljšanje discipline

Ker se v zadnjem času opaža čedalje več kršitev delovnih dolžnosti in ker stopamo v leto, ki bo gospodarsko težko in zahteva od vseh nas vso zavzetost za delo, za večjo produktivnost, opozarjamo na ukrepe za izboljšanje delovne discipline in reda, ki jih je Izvršilni odbor sprejel že 23. 10. 1974, in ki še vedno veljajo.

1. Prihod na delo in odhod z dela

Vsakdo mora točno prihajati na delo, tako da je ob pričetku delovnega časa že na delovnem mestu. To določa 52. člen pravilnika o delovnih razmerjih, ki še precizira to določbo tako, da pot od vratarnice na delovno mesto in nazaj, ni všteta v delov-

ni čas kot tudi ne čas preoblačenja. Zato mora vsak delavec žigosati kartico najmanj 5 minut pred pričetkom dela, kadar pa žigosa kartico kasneje, pomeni, da je zamudil prihod na delo. Zamudnike bodo vpisovali v posebno knjigo. To velja tudi za predčasen izhod. Poleg tega, da je to disciplinski prekršek, bodo zamude in predčasne izhode odtegovali od osebne dohodke. Prihod na delo in izhod je samo skozi glavni vhod.

2. Žigosanje kartic

Vsak delavec je dolžan sam osebno žigosati kartico. Žigosanje za drugega delavca predstavlja kršitev delovnih dolžnosti.

3. Odhajanje na malico

Čas za malico in konec malice najavlja poseben signalni znak. Na malico ne sme nihče odhajati predčasno in mora biti pred potekom malice na delovnem mestu. Odhod iz podjetja v času malice ni dovoljen.

4. Odhajanje iz podjetja med delovnim časom

Za vsak odhod iz podjetja na seje, k zdravniku ipd. mora imeti delavec pismeno dovoljenje vodje sektorja oz. oddelkovodje, ki ga odda varnostniku.

5. Zadrževanje izven delovnega mesta

Delavci so dolžni, da delajo pri delih oziroma nalogah in da se od teh del in nalog ne odstranjujejo oziroma ne odhajajo z delovnega mesta. Le izjemoma zapustitev delovnega mesta lahko odobri vodja sektorja oz. oddelkovodja. Vsako zapuščanje delovnega mesta je kršitev delovne dolžnosti. Ni dovoljeno med delovnim časom za sebe pripravljati stari material kot zaboje, deske, juto, polivilnil itd.

6. Alkoholne pijače

Med delovnim časom (tudi med malico) ni dovoljeno uživanje alkoholnih pijač. Prav tako ni dovoljeno prinašanje alkoholnih pijač v podjetje. Varnostniki bodo izvajanje tega določila kontrolirali. Vodje sektorjev, obratovodje, oddelkovodje, mojstri so odgovorni, da se ne uživa alkoholnih pijač med delom.

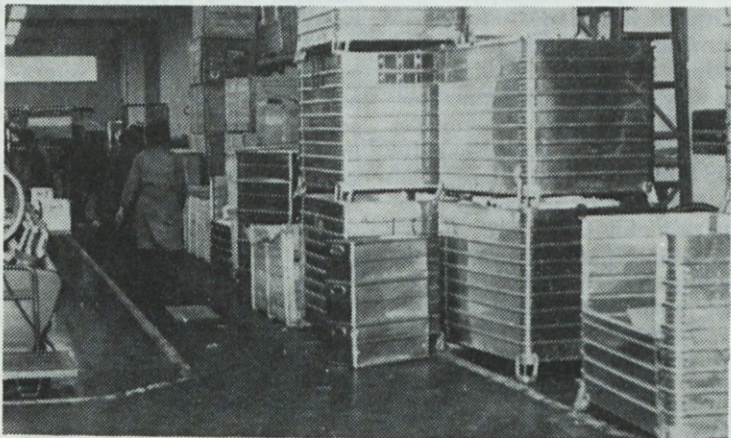
Delavec v vinjenem stanju ne sme delati. Vinjenost predstavlja kršitev delovne dolžnosti kot tudi prinašanje alkoholnih pijač v podjetje.

7. Varstvo pri delu in požarna varnost

Vsi delavci so dolžni pri svojem delu upoštevati predpise oz. navodila o varstvu pri delu kot tudi požarno varnostne predpise. Odgovorni delavci so

Pogled skozi okno predilnice III

Služba varstva pri delu je v letu 1979 izdala za oddelek sukalnice ureditveni nalog za odstranitev kontejnerjev s transportnih poti.

Hrup v naši tovarni

Z razvojem tehnike je človek postal bolj izpostavljen obremenitvam hrupa in sicer v privatnem, še bolj pa v poklicnem okolju. Delovna mesta s hrupom, ki škoduje sluhu, lahko najdemo v vseh gospodarskih dejavnostih, tako tudi v tekstilni industriji, kjer imamo znatne prekoračitve zgornje meje ropota predvsem v nekaterih obratih predilnic in v tkalnicah. Tudi v naši delovni organizaciji hrup presega normative in sicer v predilnicah bombaža in pa v sukalnici. V pričujočem stavku si bomo ogledali, kaj je zvok, kakšne posledice ima za človeka prekomeren hrup in kako se s pomočjo osebnih zaščitnih sredstev zavarujemo sluh.

Kaj je zvok

Pri obratovanju strojev ali ročnem delu začno trdna telesa nihati zaradi mehaničnih vzrokov. Nihanje se prenaša na zrak v okolici in se v obliki sprememb zračnega tlaka širi dalje v obliki zvočnega valovanja. Z oddaljevanjem od vira se zmanjšuje gostota moči zvočnega valovanja. Pomen zvoka izražamo z mersko decibel (dB). V naši državi je kot najvišja dopustna meja hrupa (ki je vsak nezaželen zvok), določena 90 dB. Nad to mejo je potrebno uporabljati osebna zaščitna sredstva, ker že pride do okvare sluha.

Posledice delovanja hrupa na človeka

Prekomeren hrup deluje na človeka dvakratno, in sicer: — na nevrovegetativni sistem, torej zaradi hrupa dobimo lahko čir ali rano na želodcu, motnje v krvnem obtoku, itd.

— največkrat se prekomeren ropot kaže kot organska okvara sluha — lažja ali težja. V začetku prihaja do prehodne okvare sluha, ki se v tih okolici zopet po nekaj urah, najkasneje pa v nekaj dneh povrne. To naglušnost imenujemo prehodna naglušnost. Prehodna naglušnost je povezana s šumi v ušesih. Takšni šumi se pojavijo posebno pri delavcih, ki na novo nastopijo delo v hrupnem obratu. Če pa je delavec iz leta v leto, iz dneva v dan podvržen močnemu hrupu se ne pojavi samo prehodna naglušnost, pač pa sčasoma pride do neozdravljive ali trajne naglušnosti, katere ne moremo obnoviti z nobenim zdravljenjem. V začetku izguba sluha prizadene višje frekvence, takrat npr. slabše slišimo zvonjenje telefona, budilke ali šumnike v govoru. Kot smo že omenili, so poškodbe sluha pogosto povezane z občutkom šumenja in živžiganja v ušesih.

Osebna zaščitna sredstva za varstvo pred hrupom

Škodljivega hrupa pogostokrat ne moremo zmanjšati s tehničnimi ukrepi. Takrat vpliv hrupa na sluh zmanjšamo z osebnimi zaščitnimi sredstvi, zaščitno vato ali vložki iz umetnih mas. Obstajajo še druga sredstva, ki pa pri nas ne pridejo toliko v poštev. Zaščitna vata ali ušesni vložki iz umetnih mas v naših razmerah dovolj ščitijo naše uho pred hrupom in preprečujejo, da pride do okvar sluha. Če ne uporabljamo zaščitne vate v oddelkih, kjer je hrup prekomeren (predilnice, sukalnica), škodujemo lastnemu zdravju.

Zakaj ne uporabljamo osebnih zaščitnih sredstev za varstvo pred hrupom (zaščitno vato)?

Odgovori delavk:

a) Ker nič ne pomaga

Nasprotno, zaščitna vata zmanjša hrup za 10 — 20 dB (A)

b) Vate ne bom nosil(a), ker sem že tako ali tako čisto gluha (a). Nevarna trditev. Kot smo že prej povedali, se naglušnost ob izpostavljenosti hrupu stopnjuje. Lahko samo še bolj oglušimo, če ne nosimo vate, ne ostane pa na istem nivoju.

c) Ob nošenju vate imam neprijeten občutek v ušesu. Res, toda pozneje se na to privadimo. In očuvamo sluh. Npr. v sukalnici precej delavk uporablja vato.

d) Vem, da mi hrup škoduje, toda ne nosim zaščitne vate, ker ne slišim, če mi kdo kaj reče.

Ni čisto tako. Govorne frekvence vata prepušča.

V vseh oddelkih, kjer je prekomeren hrup, je pri mojstrih na razpolago zaščitna vata, katero so tudi dolžni razdeliti delavkam. Očuvajmo sluh in uporabljajmo zaščitno vato.

A. Krhlikar

OBČNI ZBOR DITT-a

Naše društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev je imelo prejšnji mesec redni občni zbor, na katerem je bilo obravnavano delo v zadnjem obdobju, izvoljeno novo vodstvo ter sprejet okvirni program dela za leto 1980.

Člani društva so se sestali v sejni sobi obrata družbene prehrane in najprej sprejeli v društvo 18 novih članov. Sprejemu novih članov je sledilo poročilo predsednika društva tov. Branka Bizjaka v katerem je spregovoril o aktivnosti v preteklem obdobju, ki je bila usmerjena predvsem na ogled tekstilnih delovnih organizacij, izmenjavo mnenj in stališč, do praktičnih rešitev številnih problemov v naši stroki, organiziranje športnih srečanj, ogledov sejmov, mednarodnih sejmov tekstilnih strojev ter na obiskovanje številnih strokovnih predavanj.

Tako smo s prav lepo udeležbo organizirali ogled Zagrebškega sejma in ob tej priliki obiskali rojstni kraj tovariša Tita. V lepem številu smo obiskali tudi »Tekstilano« v Kočevju, medtem ko je bil obisk v Zupzah, ki smo ga združili z ogledom muzeja v Begunjah številčno že skromnejši. Tudi strokovna ekskurzija v Metko — Celje je bila številčno šibka. V tem obdobju pa so nas obiskali člani društva »Tekstilane« s katerimi smo izvedli tekmovanje v kegljanju in šahu, prav tako so nas obiskali tudi člani društva tekstilnih mojstrov iz Maribora in Tržiča.

Člani našega društva so se udeležili proslave ob 25-letnici ustanovitve Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije v Mariboru, združeno s posve-

tovanjem o aktualnih problemih v tekstilni industriji. Udeležili smo se tudi proslave ob 150-letnici slovenske tekstilne industrije v Ajdovščini. Redno smo se udeleževali raznih regijskih in republiških posvetovanj o problematiki v naši stroki. Pred kratkim pa si je poleg 11 vodstvenih delavcev ogledalo tudi 22 članov mednarodni sejem tekstilnih strojev v Hannoveru. In če se povrnemo malo nazaj, ne smemo prezreti, da so člani našega društva vložili nemalo truda ob proslavi častnega jubileja 90-letnice naše delovne organizacije.

Člani društva nenehno skrbijo za izpopolnjevanje svojih strokovnih in splošnih znanj, saj trenutno študira ob delu 12 članov. Uspešno je bil zaključen tudi tečaj nemščine II, ki ga je obiskovalo osem članov DITT-a. Stalna skrb za modernizacijo naše tehnologije, uvajanje modernejših strojev in sodobnih delovnih metod zahtevajo od nas nenehno strokovno izpopolnjevanje, vzporedno s tem pa je potrebno nenehno utrjevanje našega samoupravnega delegatskega sistema, kar pa ni mogoče brez nenehnega dodatnega družbeno-ekonomskega izobraževanja.

V razpravi je bilo med drugim poudarjeno, da bo potrebno v bodoče posvetiti problemu aktivnosti članstva več pozornosti, poleg tega pa bo potrebno dvigniti zavest članov in razširiti obseg aktivnosti ter

s tem popestriti delo društva. Društvo in njegovi člani se morajo še aktivneje vključiti v vsa važnejša dogajanja v naši delovni organizaciji, sodelovati moramo pri obravnavi in razreševanju tekoče problematike ter se kot strokovni delavci zavzemati za čimuspješnejše poslovanje delovne organizacije. Prvenstveno se moramo ozreti na težave in nepravilnosti znotraj delovne organizacije in jih odpraviti, saj bomo stanje izboljšali edinole z boljšim delom vseh zaposlenih, posebno še strokovnih delavcev — članov društva.

Po ostalih poročilih, ki so bila na dnevnem redu in obširni razpravi so člani poslušali informacijo o izhodiščih za nadaljni razvoj tekstilne industrije Slovenije, ki jo je podal podpredsednik društva tov. Martin Strašek. Informacija z mnogimi številčnimi pokazatelji kaže, da bo usmerjen razvoj naše panoge bolj v smeri kakovosti kakor količine, odvisen bo tudi od rasti in preusmeritve tekstilne surovinske osnove, od visokoproduktivne procesne tehnike ki omogoča boljšo kakovost izdelkov do dogovarjanja pred nabavo nove procesne tehnike, da preprečimo prekrivanje kapacitet. In ne nazadnje bo razvoj panoge odvisen tudi od urejenosti tekstilnega šolstva in organiziranosti raziskovalnega dela je ob zaključku informacije poudaril tov. Strašek.

Občni zbor je potrdil tudi finančni načrt in predlog aktivnosti za leto 1980, ki vsebuje tri ekskurzije v sorodne tekstilne delovne organizacije. V programu so predvidena tudi tri strokovna predavanja, ki bodo organizirana v sodelovanju z našo izobraževalno službo, ter sprejem ekskurzij drugih društev in z njimi izvedba tekmovalnih kot rekreativnih srečanj.

Na razpravi je bila dana razrešnica dosedanemu upravnemu in nadzornemu odboru in izvoljen nov 9-članski upravni odbor, ki ga sestavljajo:

predsednik: Leon Škerbina,
podpredsednik: Borut Komotar,
tajnik: Sonja Šter,
blagajnik: Mija Baš,
člani: Milena Bajde, Martin Strašek, Minka Šmid, Janez Konjar, Franci Lesjak.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Mira Pavlica, Jože Prijatelj in Milica Penčur.

Za letno skupščino Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije, ki bo letos spomladi so člani izvolili dva delegata in sicer tov. Sonjo Šter in Ivico Dernovšek.

B. B.

Novoletni intervju s predsednikom sveta zveze sindikatov Mike Špiljaka in »Informatorem«
za glasila organizacij združenega dela

ZMANJŠEVANJE POTROŠNJE V MEJE USTVARJENEGA DOHODKA

Kakšne so konkretne naloge in vloga Zveze sindikatov in sindikalnih organizacij pri izvajanju sklepov CK ZKJ o uresničevanju stabilizacije v prihodnjem letu.

ODGOVOR: V prvi vrsti se moramo ozreti na dela, ki sodijo v področje sindikalnih organizacij. Ugotovili smo, da sta do neugodnega gibanja v gospodarstvu privedla dva vzroka. Prvič, prekomerna potrošnja na vseh področjih, zlasti pri investicijah. Če to rečem, mislim, da smo včasih pregloboko zašli v nepokrite investicije in zviševanje kapacitet. Zato so nastale zamude pri gradnji ne ravno majhnega števila gospodarskih zgradb, stanovanj in drugega. Zaradi takih zamud pa so narasli stroški gradenj, kar zelo bremeni gospodarstvo.

Drugič nastane veliko problemov zaradi slabe organizacije dela, neodgovornega odnosa do dela pri številnih organizacijah. Razvila se je nerazumljiva in čudna praksa, ob čimmanjšem delu, čimveč zaslužiti. O tem govore predvsem podatki o neopravičenih izostankih z dela. To je neodgovoren in nesamoupraven odnos do dela. Lansko leto je bilo zaradi izostajanja zapravljenih kar 84,3 milijonov delovnih dni, kar je za 8 milijonov več kot leto prej. Tako je povprečno vsak dan 269 tisoč delavcev odsotnih z dela. Glede na podatke letošnjega prvega polletja, ko je bilo izgubljenih skoraj 50 milijonov delovnih dni, se bo stanje še poslabšalo.

Seveda, to niso le neopravičeni izostanki, žal pa je vendar večji del teh. Podatki, s katerimi razpolagamo govore, da je bilo lansko leto 73 milijonov delovnih dni izgubljenih zaradi bolezni, kar pomeni da je povprečje lanskega leta vsak zaposleni Jugoslovan izostal zaradi bolezni kar 15 dni. To je v resnici veliko in še malo ne predstavlja realne slike zdravstvenega stanja naših ljudi.

Največkrat gre za tako imenovane »lažne boleznine«, ki se ljudem očitno izplačajo, kajti v teh nekaj bolezenskih dneh, se nekaterim ponudi prilika, da zaslužijo toliko,

kolikor ves mesec v delovni organizaciji. Drugi zopet v času bolniškega dopusta ureja popolnoma privatne zadeve, ipd. Poglejte samo, kako pogosti so vsakdanji odhodi z dela posebno tistih, ki so zaposleni v skupnih službah in v družbenih dejavnostih. V bifejih, trgovinah na cesti je gneča vedno enaka — dopoldan — in popoldan.

Posebej želim poudariti, da je boj proti tem pojavom ena osnovnih nalog zveze sindikatov. Konkretno: Kadar govorimo o neopravičenih izostankih z dela in o neodgovornem odnosu do delovnih obveznosti nasploh, moramo biti odločnejši. Nedelavnost naj se odraža pri delitvi osebnih dohodkov posameznikov! Sistem nagrajevanja moramo dograditi brez take startne osnove, ki bi ne glede na rezultate dela, zagotovila zadovoljivo plačo. Zagarantirani osebni dohodek mu družba mora plačati, toda kolektiv je tisti, ki bo odločil, koliko časa bo slab delavec še dobival ta zagaranirani osebni dohodek. V vsakem primeru mora biti sistem nagrajevanja tak, da se neopravičeno izostajanje ne bo nikomur izplačalo, da pa bodo vestni in dobri delavci dosti bolj stimulirani in nagrajeni kot do sedaj.

Sindikalne organizacije se morajo energično boriti za zmanjševanje investicijske in skupne potrošnje — torej tudi splošne in osebne porabe — do meje resničnega dohodka, ker je to tudi eden prvih pogojev ekonomske stabilizacije, oziroma zaustavljanje dviganja cen in inflacije na eni, ter krepitve gospodarstva, pobude za izvoz, na drugi strani. Zveza sindikatov se mora še naprej, kot dosedaj, zanimati za neprestano izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev delovnih ljudi, za dvig njihovega standarda, hitrejšo izgradnjo stanovanj, zdravstvenih in rekreacijskih objektov, ustanavljanje otroških vrtcev, in sploh skrbeti za otroke in družine delavcev.

To so naloge, ki spadajo v neposredno pristojnost sindikalnih organizacij, in odrevanja teh nalog je odvisno tudi uresničevanje ekonomske stabilizacije v našem gospodarstvu.

Prosim, tov. predsednik, povejte svoje mnenje o nedavnem pomanjkanju prehrabnih proizvodov in o njihovih podražitvah.

ODGOVOR: Občasno pomanjkanje blaga nas resno opozarja, da se moramo ne le kot zveza sindikatov, temveč tudi kot družba v celoti, monogo resneje spoprijeti s tem konkretnim vprašanjem naših delovnih ljudi in meščanov. Večkrat je prišlo do pomanjkanja raznega blaga, kljub polnim skladiščem. Zatajile so druge stvari. Pokazale so se slabosti v organizaciji trgovske mreže, včasih tudi z namenom, da bi dosegli podražitev blaga. Veliki problemi na področju preskrbe nastanejo tudi zato, ker še vedno obstaja stari sistem povezovanja proizvodnje in trgovine in ker še ni vzpostavljeno dohodkovno povezovanje med njimi. Predolgo je trajalo, da je bila javnost pravilno, kritično in samokritično obveščena o konkretnem pomanjkanju posameznega blaga. In kaj se je zgodilo? Molk je ustvaril prostor za ugibanje v javnosti in med posamezniki. Npr. koje v Beogradu primanjkovalo le 10 % mleka (tako je bilo tudi z drugimi artikli), je tisk naredil vtis, da mleka sploh ni, kar je povzročilo pravo paniko med potrošniki. Novice o pomanjkanju so vzpodbudile vznemirjene prebivalce, da so si nabavljali več kot bi potrebovali: skladišča so bila v hipu prazna in nastalo je »prerivanje«
tudi za blago, ki ga trenutno niso potrebovali. Posledica tega je bila, da je nekaj mest ostalo brez sladkorja, čeprav so skladišča polna.

Pomanjkanju pa je botroval tudi sklep o zamrznitvi cen, sprejet je jeseni, kar je nekatere veje proizvodnje privedlo v zelo težko situacijo. In če se zatakne v proizvodnji le en »vijak«, se to odraza na celotnem gospodarskem mehanizmu. Npr.: pomanjkanje neke surovine za tetrapak je navidez malenkost. Toda zaradi te malenkosti je primanjkovalo mleka, čeprav ga je bilo dovolj. Enostavno ga ni bilo mogoče v kaj »zaviti«
(zapakirati).

Vse to nas bi moralo izučiti, in sprejeti moramo sklepe o odpravi tega, kar je, upam, tudi že storjeno.

S tem v zvezi so bila v tisku objavljena odprta pisma delavcev iz industrije, namenjena tovarišem delavcem iz poljedelskih kombinatov, preskrbovalnih in trgovskih organizacij, v katerih sprašujejo te delavce, če so oni odločili, da zadržijo kavo v skladiščih, dokler ne dobijo odobritve za višje cene, oziroma, ali so delavci dvignili ceno mleku in drugim prehrabnim proizvodom? Prosim, da kot predsednik zveze sindikatov poveste, kaj o tem mislite.

ODGOVOR: Mislim, da je v teh pismih dosti zapeljavanja. Če bi te delavce, ki so pisali pisma, vprašali ali bi glasovali za zvišanje cen svojim proizvodom, sem prepričan, da bi dobili 99 % pritrdilnih odgovorov. Obnašamo se, kot da imamo dva obraza: kot proizvajalci želimo višje cene, kot potrošniki pa ne — razen seveda za proizvode, ki jih sami izdelujemo.

V taki politiki je veliko kratkovidnosti, in dovolite da rečem, dosti neodgovornosti. Najpogosteje se dogaja, da odsotnosti od dela, slabo organizacijo dela, visoko produktivnost, neizkoriščene zmogljivosti, nadomeščamo in pokrivamo z dviganjem cen. Torej se vračamo k osnovnim vzrokom slabosti in napak: produktivnost, organizacija dela, odnos do delovnih obveznosti in do sistema socialističnega samoupravljanja.

Sindikalne organizacije so dolžne, da organizirajo zbere in sestanke delavcev, kjer bi kritično, brez olepšavanja, govorili o teh problemih. Na teh sestankih je treba ljudem pokazati kraktovidnost politike, da se slabosti poslovanja nadomeščajo z dvigovanjem cen. Usmerjati jih moramo tako, kot je tudi interes delavskega razreda in naše celotne družbe, da bi pospeševali in vrednotili politiko gospodarskega poslovanja...

Prepričan sem, da bo takšno zavzetost Zveze sindikatov dal koristne rezultate. Sicer so pa v številnih organizacijah, kjer so tako delali, rezultati vidni in vzpodbudni.

TANJUG